

GOŃCIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 86 gr. W tekście 1 mm w 7 szpalcie (szer. szp. 72 mm) 3.— Zł. Drobiazga za słowo 24 gr. (tylko dla osób prywatnych); dla poszuk. pracy 20 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 2 słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 79.

Kraków, piątek 5 kwietnia 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączona zostanie znaczka pocztowa na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4,50 Zł. z odnośnikiem do domu 5 Zł.

Już jutro!

Sensacyjny zbiór tajnych aktów b. polskiego min. spraw zagran.

W jutrzejszym numerze „Gońca Krakowskiego“ ukazą się w dosłownym brzmieniu tajne dokumenty dyplomatyczne, odnoszące się do przyczyn wybuchu obecnej wojny.

„Biała księga“ o niezwyklej doniosłości historycznej

Kraków, 5 kwietnia..

Opublikowanie ostatniej „białej księgi“ przez rząd niemiecki, zawierającej zbiór dokumentów, pochodzących z b. polskiego ministerstwa spraw zagranicznych, wywołało w całym świecie olbrzymie wrażenie. Jak już donosiliśmy, prasa całego świata obszernie komentuje „białą księgę“, znajdując w niej odbicie przyczyn i powodów obecnej wojny.

Z dokumentów tych wynika, że wojna obecna była przygotowywana od szeregu lat, a w pracach przygotowawczych brali udział wybitni politycy europejscy i zagraniczni.

Polscy Czytelnicy nie mieli dotychczas

sposobności zapoznania się z oryginalną treścią tych tajnych aktów b. M. S. Z., gdyż akta te ukazały się w prasie niemieckiej w tłumaczeniu na język niemiecki. Ponieważ więc zdajemy sobie sprawę, że nasi Czytelnicy również interesują się w dużej mierze treścią tych sensacyjnych wiadomości, przeto w dniu jutrzejszym, t. j. w sobotę dnia 6 kwietnia 1940 wydamy specjalny numer „Gońca Krakowskiego“, w którym zamieścimy w dosłownym brzmieniu wszystkie tajne akta polskiego M. S. Z., jak również wiele oryginalnych zdjęć tych sensacyjnych dokumentów. Będzie to zatem polskie wydanie „białej księgi“.

Ponieważ zbiór tych dokumentów

przedstawia się bardzo pokaźnie, przeto nie moglibyśmy go zmieścić w jednym numerze normalnej objętości. Nie chcąc jednak dzielić tej zwartej całości na kilka odcinków, przez co ogólne wrażenie byłoby bardzo osłabione, postanowiliśmy wydać w dniu jutrzejszym, t. j. w sobotę 6 kwietnia powiększony numer do stron 12-tu. W numerze tym Czytelnik znajdzie wszystkie akta polskiego M. S. Z. w dosłownym ich brzmieniu wraz z odpowiednim komentarzem, oraz zdjęciami oryginalnych aktów.

Obok tego sensacyjnego zbioru w normalnej mierze uwzględnimy aktualną część dopisz politycznych z całego świata ze szczególnym uwzględnieniem Ge-

neralnego Gubernatorstwa oraz część beletrystyczno-rozrywkową.

Jesteśmy przekonani, że nasi Czytelnicy z zadowoleniem przyjmą do wiadomości zapowiedź wydania „białej księgi“ w języku polskim, tem więcej, że zbiór dokumentów, który opublikujemy w dniu jutrzejszym, posiadać będzie niezwykle doniosłą wartość historyczną.

Mimo, że jutrzejszy numer zostanie powiększony do objętości 12 stron i mimo, że zawierać on będzie zbiór tak ważnych dokumentów, cena tego numeru pozostanie niezmienną i będzie wynosiła tylko 20 gr.

Wydawnictwo i Redakcja
„Gońca Krakowskiego“.

Stany Zjedn. zachowują ściśle neutralność.

Waszyngton, 5 kwietnia. Deputowany demokratyczny Stanley, członek komisji spraw zagranicznych kongresu, postawił wniosek do uchwalenia na kongresie, który damaga się wyjaśnienia, iż Ameryka w obecnej wojnie europejskiej zachowa ściśle neutralność i z tego powodu oczekuje, iż amerykańscy dyplomaci w Europie będą ściśle stosowali się do tej polityki.

Postawienie tego wniosku, którego uchwalenie wymaga zgody obydwóch izb, t. j. kongresu i senatu, zostało spowodowane oświadczeniem republikańskiego deputowanego Fisha, który stwierdził, że wzbranianie się ministra spraw zagranicznych Hulla przed przesunięciem wyjazdu ambasadora Bullita na jego stanowisko w Paryżu, uniemożliwiło dokładne zbadanie spraw, zawartych w opublikowanej ostatnio niemieckiej „białej księdze“.

Gen. Soddu o sile armji włoskiej.

Rzym, 5 kwietnia. Wielkie wrażenie wywołały w wieczornej prasie włoskiej wywody sekretarza stanu w ministerstwie wojny gen. Soddu na temat siły armji faszystowskich Włoch.

Gen. Soddu podkreśla przede wszystkim znakomite wykształcenie wojska lądowego, a zwłaszcza oficerów, których poziom wykształcenia, dzięki doświadczeniom wojennym uzyskanym w Libji i Etiopii, jak również przez liczne ćwiczenia rezerwy, został całkowicie dostosowany do najbardziej nowoczesnego stanu techniki.

Szczególną wagę przywiązuje gen. Soddu do manewrów większych jednostek armji, które we Włoszech prowadzone są według wzorów wojennych. Pełni poczucia dumy sławnej przeszłości, przekonani o swem postępnictwie, kończy swój artykuł gen. Soddu, patrząc żołnierze włoscy śmiało w przyszłość, zjednoczeni wokół sztandarów króla i cesarza, pozdrawiając w osobie Mussoliniego twórcę siły zbrojnej Włoch.

Niemiecki komunikat wojenny.

Skuteczne ataki niemieckich samolotów bojowych na brytyjskie okręty wojenne, transporty konwojowe i uzbrojone statki handlowe.

(=) Berlin, 5 kwietnia. Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje:
Na froncie zachodnim nie było żadnych szczególnych wydarzeń.

W północnej części morza Północnego i u brytyjskiego wybrzeża wschodniego niemieckie samoloty bojowe zaatakowały 3 kwietnia br. popołudniu brytyjskie okręty wojen-

ne, konwojowane transporty i uzbrojone statki handlowe.

Pomimo częstych walk powietrznych z brytyjskimi myśliwcami i gwałtownego ognia dział przeciwlotniczych ze statków wojennych i handlowych, udało się niemieckim samolotom uzyskać duży sukces. Jeden pancernik został ciężko uszkodzony, jedna łódź panik została ciężko uszkodzona, jedna łódź patrolowa 7000 ton rej., trzy łodzie patrolowe i jeden okręt handlowy poj. 5.000 ton rej. zostały zniszczone wskutek pożarów spowodowanych bombami. Celne uderzenia bomb uszkodziły ponadto jedną łódź patrolową i trzy statki handlowe łącznej pojemności 17.000 ton rej.

Dwa niemieckie samoloty lądowały przymusowo. Załogę ich wyratowano. Jeden samolot zaginął. Jeden angielski samolot myśliwski został zestrzelony w czasie walki powietrznej.

Gen. Franco dziękuje kanc. Hitlerowi za życzenia.

(=) Berlin, 5 kwietnia. General Franco przesłał na ręce Adolfa Hitlera telegraficzne podziękowanie za przesłaną mu depeszę gratulacyjną z racji pierwszej rocznicy zwycięskiego zakończenia wojny domowej w Hiszpanji. (p)

Angielska akcja „pacyfikacyjna“ w Indjach.

(=) Kabul, 5 kwietnia. W Bombaju w dzień po otwarciu 53-ciej sesji hinduskiego kongresu narodowego zorganizowany został jednodniowy strajk polityczny.

Przy tej okazji doszło do masowych demonstracji, w których brało udział około 300.000 osób. Demonstranci protestowali przeciwko masowym aresztowaniom robotników przez władze angielskie oraz przeciwko sadytycznym karom cielesnym, stosowanym wobec robotników i strajkujących.

Doszło do starć między demonstrantami i angielską policją, która rzuciła się na tłum z pałkami gumowymi, przyczem 13 osób odniosło rany, zaś 58 osób aresztowano. W ten sposób udało się Anglikom utartym systemem znowu jeszcze raz chwycić „uspokoić“ Hindusów.

Mussolini przemawiał do włoskich akademików.

Na Forum Mussoliniego w Rzymie odbyły się niedawno wielkie uroczystości włoskiej akademii wychowania fizycznego. Podczas uroczystości Mussolini wygłosił przemówienie do młodzieży. Na zdjęciu widzimy Mussoliniego wygłaszającego mowę. Trybuna została wybudowana na kształt kłajki, a stojące obok karabiny stanowią łącznie symbol młodzieży akademickiej i nowych Włoch, gotowej zarówno do poważnych studiów, jak i do walki z bronią w rękę.

Dziesięciu kandydatów na prezydenta U. S. A.

Główny problem obecnej polityki amerykańskiej.

Nowy Jork, z końcem marca.

Dwa problemy interesują dzisiaj głównie społeczeństwo amerykańskie. Problemami temi są: wojna i zapowiedziane na listopad wybory prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Nie należy sądzić, że między temi dwoma kwestjami niema ścisłego związku. Rozwój wypadków wojennych w Europie wpłynie niewątpliwie na wynik wyborów prezydenckich, a z drugiej strony decyzja, jaką powezma obywatele Stanów Zjednoczonych w dniu 5 listopada, odbije się zapewne także i w sytuacji europejskiej.

Reformy społeczne i gospodarcze czy „status quo“ oto problemy, z których doniosłości muszą sobie zdać sprawę wyborcy amerykańscy już w ciągu najbliższych miesięcy.

Niestety przeważna większość obywateli Stanów nie zdaje sobie sprawy z doniosłości sytuacji. Cieniutka warstwa plutokracji, która podobnie jak i plutokracja angielska pędzi życie bezplanowo i egoistycznie, wierzy, że powrócą dawne złote czasy pożyczek i kuponów akcyjnych w dniu, w którym Roosevelt opuści Biały Dom. Na drugim krańcu społeczeństwa stoi niespokojna, do pewnego stopnia zręwolucjonizowana, młodzież.

Waszyngton zdaje sobie sprawę z położenia i nastrojów wśród społeczeństwa. Tajna policja od szeregu miesięcy rozwija ożywioną działalność w całym kraju, a warty, strażnicy Roosevelta, zostali podwołani. Władze wojskowe i manaryki nie kryją trosk i zmartwień, jakie robi im obecna sytuacja wśród społeczeństwa. Krótko mówiąc, pod wierzchnią warstwą żyjącego w pokoju, neutralnego i zamożnego kraju wrze nowe życie, niosące ze sobą nowe czasy. Zachodzi więc pytanie, czy wybory listopadowe będą swego rodzaju wentylem bezpieczeństwa dla tych nastrojów?

Zainteresowanie wojną w Stanach Zjednoczonych znacznie zmalało od chwili zakończenia kampanji polsko-niemieckiej i walki o zachowanie przez Stany neutralności. Podczas gdy we wrześniu i październiku wielu Amerykan obawiało się, że Stany Zjednoczone, podobnie jak w r. 1917, jednak włączają się do konfliktu europejskiego, to dzisiaj panuje wszędzie przekonanie, że

Ameryka pozostanie wierną zasadzie neutralności.

Mimo opanowania części społeczeństwa przez wpływy żydowskie, nie uchodzi dzisiaj za dowód patriotyzmu, jeśli ktoś bezkrytycznie opowiada się po stronie Anglii. Wręcz przeciwnie. Duff Cooper, który rozwija obecnie w Ameryce ożywiającą propagandę filobrytyjską wszędzie niemal napotyka na sprzeciw.

W październiku ub. roku 46 procent Amerykan obawiało się, że jednak Stany będą zmuszone wbrew swej woli do włączenia się do wojny europejskiej. Dzisiaj procent tych, którzy dalej spodziewają się udziału

Stanów w wojnie spadł do 32. W chwili wybuchu wojny 44 procent Amerykan było zdania, że należy przyjąć Anglii z pomocą, jeśli się zanoisilo na jej pokonanie. Dzisiaj już tylko 23 procent chciałoby ofiarować krew młodzieży amerykańskiej w obronie interesów brytyjskiej plutokracji.

Dzisiaj niebezpieczeństwo uwikłania się Ameryki w wojnę spadło do minimum, gdyż na pierwszy plan zainteresowań społeczeństwa wysunęła się

sprawa wyborów na prezydenta.

Stany Zjednoczone posiadają wiele partji: partja robotnicza, partja postępową, socjaliści, komuniści itd., ale w rzeczywistości walka wyborcza rozegra się między dwoma tradycyjnymi partjami, a mianowicie partją „konserwatywnych“ republikanów i „liberalnych“ demokratów.

Wywieszki „konserwatywny“ i „liberalny“ mogą niejednego wprowadzić w błąd, gdyż w rzeczywistości między republikanami jest wielu radykałów, a między demokratami niewiele mniej reakcyjistów. Wogóle zaś jest niezwykle trudnym przeprowadzenie jakiejś jasnej, sprzeczowanej różnicy między temi obydwojma partjami.

Dlatego też decydującym jest nie to, która z tych partji wygra wybory w listopadzie, lecz decydującym będzie osobiste nastawienie nowowybranego prezydenta.

Do tej chwili żadna z partji nie wystawiła oficjalnie swego kandydata, względnie swych kandydatów. Dotychczas walka rozgrywa się więc o to, kto będzie wystawiony na liście kandydatów. Liberal czy konserwatywa, „izolacjonista“ czy „interwencjonista“.

Z partji demokratycznej siedmiu ludzi wchodzi w rachubę, a z partji republikańskiej trzech.

Decyzja partji republikańskiej zapadnie w ostatnim tygodniu czerwca na zebraniu partyjnym w Filadelfji. Trzy tygodnie później zbiorą się na podobne zebranie demokraci w Chicago.

Problemem, który dzisiaj najwięcej interesuje zarówno republikanów jak i demokratów, jest „third term“ — trzeci wybór Roo-

sevelta. Czy Roosevelt zgodzi się na postawienie porażki swej kandydatury? Amerykańska tradycja powiada, że nie powinno to mieć miejsca, gdyż sprzeciwia się to idealowi amerykańskiej demokracji, ale Roosevelt tyle razy już przełamał tradycje amerykańskie, że nikt nie zadziwi, jeśli w połowie lipca Roosevelt zostanie zgłoszony jako kandydat partji demokratycznej.

Tylko on jest w stanie doprowadzić do pomyślnego zakończenia swoja politykę „nowego porządku“ (New Deal) i nie należy ludzi się, że jeśli kandydatura Roosevelta zostanie postawiona, to prawdopodobnie w listopadzie zostanie on wybrany po raz trzeci.

Do dziś dnia nikt nie wie, czy Roosevelt zgodzi się na postawienie swej kandydatury. To jest ta wielka tajemnica, która trzyma w nerwowym napięciu nie tylko cały Waszyngton, ale przedewszystkiem owych sześciu demokratów, z których każdy chętnie widziałby postawienie swej kandydatury.

Kilku z tych demokratów, przedewszystkiem zaś wiceprezydent Garner otwarcie ubiegają się o wystawienie swej kandydatury, aby wykazać Rooseveltovi że konserwatywne skrzydło partji jest bezwarunkowo przeciwnie „third term“. Olbrzymia jednak większość partji boi się występować otwarcie, zanim Roosevelt sam nie zdecyduje się, a decyzja ta może zapadć dopiero w ostatniej chwili — w połowie lipca.

Obok konserwatywnego

wiceprezydenta Garnera,

który żadną miarą nie dopuści do uwikłania Stanów w wojnę, wchodzi w grę kilku innych demokratów jako kandydatów na prezydenta.

A więc w pierwszej linii obecny minister poczty i sekretarz partji demokratycznej

Jim Farley,

Irlandczyk z pochodzenia i katolik, raczej konserwatywa jak zwolennik „nowego porządku“ i podobnie jak Garner, zwolennik izolacji. Na trzecim miejscu znajduje się

senator Wheeler,

z zachodniego stanu Montana. W zakresie

polityki wewnętrznej jest on zdecydowany liberalem, ale nie jest zwolennikiem „New Dealu“, a w zakresie polityki zagranicznej opowiada się on za izolacją.

Ze strony Rooseveltovskiej trzyma się w rezerwie

dwóch kandydatów

na wypadek, gdyby am szef nie zgodził się na wystawienie swej kandydatury. Kandydatami tymi są: Mc Nutt, ambityni i rzeźby katolik irlandzki, który do niedawna był gubernatorem Filipin, oraz Wallace, minister rolnictwa, marzący o zrealizowaniu „nowego porządku“. Obydwaj nie zdradzają zbyt wielkiej ochoty do włączenia Ameryki do wojny, a zółkownik nie uchodzą za zdecydowanych zwolenników izolacji.

Trudniej jest ustalić zapatrywania odnośnie do wojny obecnej

sekretarza stanu Hulla,

wokół którego mogą się zjednoczyć zwolennicy „nowego porządku“ i konserwatywni demokraci. Pod względem polityki społecznej Hull jest konserwatywa, jeśli nawet nie reakcjonista. W zakresie polityki zagranicznej postępuje stale śladami Roosevelta, przeczem jednak nie można stwierdzić konkretnie jego zależności od wpływów Wall-Trzeci

Republikanie mają niemniej trosk od demokratów, aczkolwiek problem Rooseveltovskiego „third term“ dotyki ich tylko pośrednio. Na czele listy republikańskiej stoi

trzech kandydatów:

nowojorski prokurator Dewey i dwaj senatorowie Taft i Vanderberg.

Dewey jest młodym człowiekiem, nadzwyczajnie ambitnym a przytem jest niebezpiecznym oportunistą. Imię swoje zdobył sobie zwycięstwem w nowojorskim świecie przestępczym, ale w zakresie polityki społecznej i zagranicznej jest dotychczas niezapisaną kartą.

Senator Taft jest synem dawnego prezydenta Stanów, Tafta, poprzednika Wilsona, podczas kórego rządów stosunki niemiecko-amerykańskie rozwijały się bardzo pomyślnie. Taft junior jest konserwatywa i podczas swych wystąpień publicznych zachowuje się bardzo powściągliwie. Zarówno on, jak i Dewey oświadczają stanowczo, że są zwolennikami myśli zachowania przez Amerykę neutralności.

Senator Vanderberg jest z pośród trzech kandydatów republikańskich najwybitniejszą postacią. Jest on doświadczonym politykiem zawodowym, raczej konserwatywnym, jak liberalnym a przytem jest on zwolennikiem idei „izolacji“.

To jest ten dziesiątek mężów amerykańskich — siedmiu demokratów i trzech republikanów, — którzy w pierwszej linii będą kandydatami na stanowisko prezydenta Stanów Zjednoczonych. Wszyscy zapowiadają, że chcą zachować neutralność Ameryki, ale pomiędzy nastawieniem prezydenta Roosevelta i jego sekretarza stanu Hulla z jednej strony a zwolennikami ścisłej izolacji senatorów Wheelera i Vandenbergera z drugiej jest wiele odcieni.

1000 rodzin ewakuowano z powodu powodzi w Jugosławji.

Belgrad, 5 kwietnia. — Przybór wód na Dunaju i Sawie osiąga coraz wyższe poziomy. Domy mieszkalne położone nad obydwojma rzekami stoją całkowicie pod wodą tak, że musiano ewakuować z nich ponad tysiąc rodzin.

Pod Nowym Sadem Dunaj przerwał groble, skutkiem czego całe miasto jest zagrożone powodzią. Miasto Petrograd zostało niemal całkowicie ewakuowane. Większość linii kolejowych w Banacie zostało przerwanych.

ROMAN SZKLARSKI.

Pilotka i miłość

28)

— Widzisz Johnny, że przecie postawiam na swoim!

— Tak jest. Ale odtąd ja obejmuję komendę najdroższa.

— Nie mam nic przeciwko temu. — Odpowiedziała Nelly, tuląc się do Janusza. Pillow ze wzruszeniem obserwował słodką parę, poczem podszedł do nich i uściskał ich serdecznie.

— Życzę wam szczęścia, ale proszę nie zapomnijcie o starym ojcu.

— Ależ papciu! Jak możesz tak mówić. My z Januszem ustaliliśmy, że nie opuścimy ciebie. Teraz będziemy zawsze razem. We trójce.

— Nie! We czwórce.

— Jak to! Tak od zaraz? Dziwił się Korski, uśmiechając się.

— Tak narazie we czwórce. Potem, jak będziecie mieć dzieci, to będzie nas więcej, teraz jednak mam czwartego partnera, który zamieszka wraz z nami. A uim jest...

W tej chwili otwarły się drzwi saloniku i wszedł... ślepy John we własnej osobie. Korski nie poznał go odrazu, gdyż stary żebrak był porządnie ubrany i zachowywał się jak dzentelmen.

— A pan skąd? — krzyknął Janusz witając się ze starym znajomym serdecznie.

— Ano wyszukał mnie Harry — wskazał na Pillowa — ściągnął mnie tutaj, no, a ponieważ starym przykro żyć w samotności, więc zgodziłem się na projekt Harryego.

— Więc jednak zna pan osobiście mr. Pillowa.

— Tak jest — wtrącił się do rozmowy Pillow. — Znamy się i to już od dość dawna. Długa to historia, ale pokrótce wyjaśnię wam o co chodzi. Mianowicie przed laty, kiedy nie było jeszcze na świecie Nelly, spotkaliśmy się razem z Johnem i wspólnie borykaliśmy się z losem. Wiodło się nam rozmaicie, raz byliśmy pod wozem, a raz na wozie. Wreszcie pewnego dnia mnie udało się dostać posadę na zachodzie. Wyruszyłem w drogę, umawiając się z Johnem, że dam mu znać, jeśli zdobęde stanowisko. Powiodło mi się. Zostałem kupcem i w ciągu kilku lat doszedłem do pokaźnego majątku. Nie ustawałem w poszukiwaniach za Johnem, ale znikąd nie mogłem dostać o nim wiadomości. Wreszcie dałem za wygrana, zwłaszcza, że ożeniłem się i szczęście rodzinne zastąpiło mi starego towarzysza. Miałem jednak ciągle wyrzuty sumienia. Gdy pan mr. Korski opowiadał mi o „ślepy Johnie“ tknęło mnie coś, jakgdyby przeczuło, że pod tym pseudonimem kryje się mój stary przyjaciel. Po długich poszukiwaniach znalazłem go w szpitalu. Był wycieńczony długą chorobą i lekarze nie rokowali zbyt wielkich nadziei na uzdrowienie go przy życiu. Było to wtedy, kiedy pan mr. Korski odwiedził jego ślad w domu noclegowym, gdzie powiedział panu, że „ślepy John“ umarł. John tymczasem powrócił do zdrowia. Nie chciał jednak słyszeć o żadnej pomocy z mojej strony. Dopiero kiedy przekonał się, że to ja mam długi wdzięczności wobec niego z dawnych lat, kiedy wspominałem mu o was, zgodził się pozostać z nami.

— Tak jest — potwierdził John. — Na starość obejmę posadę u Harryego.

— Musi mi pan jednak wyjaśnić całą afere w Indianopolis. Jakim cudem znalazł się pan tam w tak właściwej chwili?

— Jeden z bandy zdradził się przede mną, że jada na wyścigi, gdzie mają nadzieję

dobrze się obłowić. Wygadał się także, że chodziło o Manhattan. Wiedząc już z góry, że pan startuje, postanowiłem pojechać z nimi. Banda wprawdzie początkowo sprzeciwiała się mojemu udziałowi w wyprawie, ale gdy zapewniłem ich, że nie mam zamiaru domagać się mego udziału w wynagrodzeniu — zgodzono się. Pojechalismy do Indianopolis. Wszystko było przygotowane. Pańska załoga mechaniczno została spojona herbatą zaprawioną narkotykami, a my przebraliśmy się w ich kostjumy. Mieliśmy panu uszkodzić wóz, ale w ostatniej chwili udało się przekonać bandę, że towarzyszowi niedoli nie wolno szkodzić. Zrozumieli to wszyscy, za wyjątkiem owego rzemieślnika z blizną. Ten na ostatnim postoju wozu próbował przedziurawić hak wozu. Spozrzegłem to w ostatniej chwili i przeszkodziłem mu w tem, ale jak się okazuje za późno. Uprzednio zdołał on oblażować kierowcę, ale dziura w baku była mała. Udało się panu wysięg ukonczyć, chociaż zwycięstwa omal nie przypłacił pan życiem.

— No dobrze. Ale chciałbym wiedzieć jak się przedstawia udział Readheda w tej całej awanturze.

— Readhed — odezwał się mr. Pillow — był właścicielem małej fabryczki samochodów, która skazana była na zagładę. Próbował jeszcze ostatniego chwytu a mianowicie przy pomocy resztki kapitału zamontował wóz wyścigowy i liczył, że jeśli wóz ten wygra wyścig, to zrobi majątek. Ponieważ jednak jasnym było, że Manhattan jest wozem o wiele lepszym od jego wozu, przeto chciał za wszelką cenę unieszkodliwić go. Przepłacił ludzi i wtedy pan mr. Korski pokrzyżował mu plany swoim sprytnym posunięciem. Po wysięgu chłop zbankrutował i dzisiaj zmarł doszczętnie. Przy jego bankructwie wyszło na jaw, że próbował on rozmaitych oszukańczych

sztuczek. Przesiedział się jakiś czas w więzieniu a teraz nawet nie wiem co się z nim dzieje.

W saloniku było miło i ciepło. Janusz i Nelly powoli zapominali o upiornej walce o życie, jaką przeszli kilkadziesiąt godzin temu. Janusz gładził dłoń Nelly, wpatrując się w jej oczy.

— Pomyśl, Nelly, jak dziwne są koleje losu ludzkiego. Leśmy musieli przejść, aby dojść do siebie.

— To twoja wina — odpowiedziała Nelly.

— Nie możesz tak mówić. Ja jestem o tyle zadowolony, że nasza miłość zdążyła tak trudno egzamin. Gdybym uwierzył twoim dziecięcym słowom przed laty, byłoby może, że dzisiaj byłibyśmy już... po rozwodzie. A tak wypróbowałaś ty mnie a ja ciebie i dzisiaj możemy być pewni swojej przyszłości. Wtedy byłem człowiekiem nie nie znaczącym, każdy pogardzałby mną, wiedząc, że swoje stanowisko zawdzięczam tylko milionom twojego ojca. Dzisiaj nikt czegoś podobnego powiedzieć nie może. Wywalczyłem swoje stanowisko sam i nie boję się już o moją przyszłość.

— I ja się nie boję, najdroższy — szepnęła Nelly, tuląc się do Janusza.

Pillow i jego przyjaciel cicho wysunęli się ze saloniku, zdając sobie sprawę ze swej zbyteczności. Obydwaj młodzi, przytuleni do siebie i wpatrzni w wesoło trzaskający na kominku ogień, zapomnieli o otoczeniu.

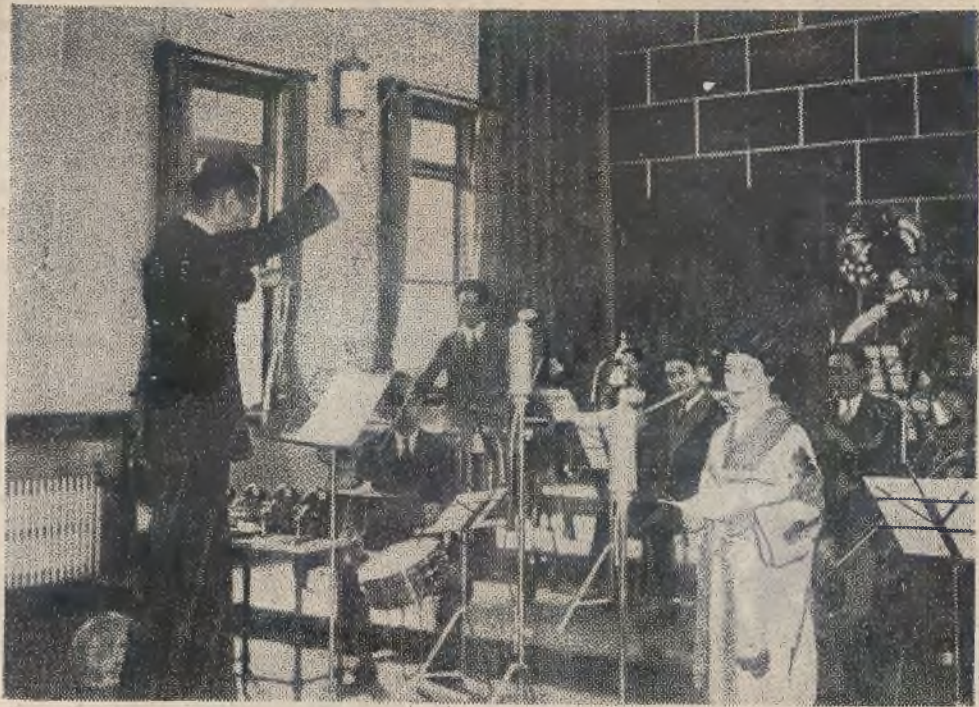
— Teraz ja będę twoim pilotem — odezwał się Janusz po chwili milczenia.

— Wierzę, że będziesz lepszym lotnikiem ode mnie w tym locie ku przyszłości, — odpowiedziała Nelly.

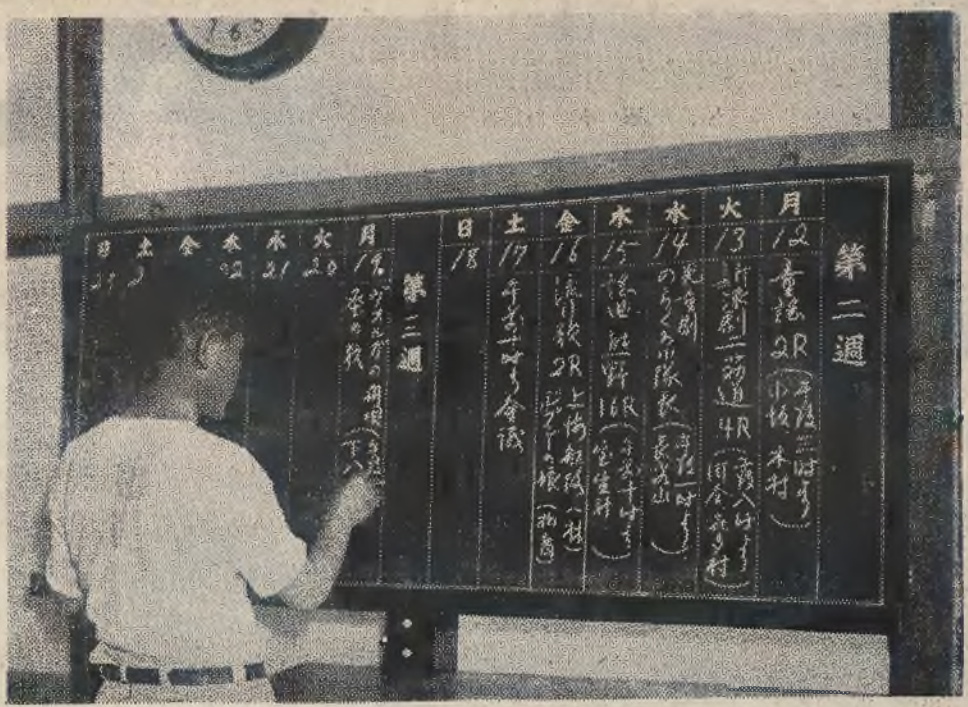
A mały parowiec zwał się przez wzburzone fale oceanu, kierując się ku wyniosłemu domom Manhattanu...

KONIEC.

Moment nagrywania europejskiej muzyki przez artystów japońskich. Obok orkiestry, wyposażonej w najbardziej nowoczesne instrumenty występuje śpiewaczka w narodowym stroju japońskim.

Kierownik japońskiego blura nagrywania płyt notuje na czarnej tablicy plan zdjęć na najbliższy tydzień.

Gejsze śpiewają przed mikrofonem.

Nagrywanie płyt gramofonowych w Japonii.

Kraków, w kwietniu. Do portu Yokohama zbliża się powoli i toruje sobie drogę wielki statek transatlantyczny. Na przywitanie jednego z niemieckich podróżnych zjawilo się dużo dziewcząt japońskich z kwieciami i barwnymi wstęgami, oraz grupa Japończyków, przedstawiciele największej japońskiej fabryki płyt gramofonowych, będącej własnością najstarszej niemieckiej spółki gramofonowej — Die Stimme seines Herrn. — Znajduje się ona pod niemieckim kierownictwem i zaopatrzona jest w najbardziej nowoczesną aparaturę do nagrywania płyt gramofonowych. Grupa Japończyków niezwykle serdecznie wita przybyłego właśnie wybitnego technika Niemca, który przybył do stolicy Japonii, ażeby zastąpić na okres jednego roku w studio japońskim kolegę, który po sześciu latach pracy udał się do swego kraju rodzinnego.

Jak przedstawia się praca w takim japońskim studio? Sale zaopatrzone są w najnowsze przyrządy, jakimi rozporządza technika nagrywania płyt gramofonowych. Mimo to nie jest rzeczą łatwą uchwycić i zreprodukować muzykę starojapońską. Potrzeba nato specjalnie wyszkolonego ucha z powodu właściwości i efektów dźwiękowych muzyki japońskiej, oraz mowy japońskiej. Ponadto możliwości porozumienia się z artystami japońskimi, — nawet i z Mandżukuo, są bardzo trudne i częstokroć, gdy niema tłumacza, ręce i nogi służą technikowi jako środek do porozumienia się. Uprzymiśnić sobie przytem należy, że u Japończyków myśl i gesty lub mimika przez nich wyrażane nie zawsze mają takie same znaczenie jak u nas.

Mimo to pod względem artystycznym doskonale można z Japończykami współpracować. Jednym z najbardziej ulubionych i popularnych artystów japońskich jest Shoji, któremu towarzyszy przy nagrywaniu t. zw. orkiestra Ryūkōka z którym nagrywano wielką ilość bardzo popularnych nowszych japońskich piosenek ludowych. Stara muzyka japońska ze swą jednostajną monotonią i ze swymi tonami brzuchnymi i żółdkowymi nie zawsze miła jest dla ucha Europejczyka, natomiast prawdziwą rozkoszą jest widzieć i słyszeć gejsze japońskie, owe reprezentantki najwyższej kultury towarzyskiej przed mikrofonem takiego studia. W pełnym przepychu barwnego kostjumu z niezwykłą, wprost fantastyczną fryzurą, delikatne i subtelne jak lalki zjawiają się przed mikrofonem i śpiewają, podobnie jak ich siostrzyczka Butterfly na scenach całego

świata — smętne piosenki z żalosną skargą o niewiernym kochanku, który porzucił najdroższą. Bardzo ulubiony jest w Japonii również śpiew dziecięcy. Pielęgnowuje się go wysoko i opowiada i mówią, że japońskie grupy dziecięce produkują swe piosenki z niezwykłą gracją. Jeżeli chodzi o chińską piosenkę ludową, to przypomina ona, skoro zagrana bywa przy pomocy o-

ryginalnych chińskich instrumentów muzycznych, prawdziwą kocią muzykę. Co prawda przyznać trzeba, że rasa mongolska posiada także muzykę przyjemnie dźwięczną dla ucha Europejczyka i nie rzadko się zdarza, że z całej tej kaskady usłyszy się nagle miła melodia „Księżniczki Dolarów”, lub jakiejś starej niemieckiej piosenki gwiazdkowej.

Dwaj artyści japońscy, którzy przybyli celem nagrania płyt w swych uroczystych strojach.

Japońskie płyty gramofonowe zawierają obok muzyki wiele monologów, często używanych do nauki języków. Japoński artysta siedzi obok czajnika z herbatą i tylko mikrofon oraz stoper wskazują na to, że nagrywa on płytę gramofonową.

Pod niemieckim kierownictwem i przy pomocy wysokiego stanu techniki nagrywania płyt gramofonowych rezultaty pracy, jakie osiąga się w Japonii, są znakomite. Aczkolwiek płyty gramofonowe na Dalekim Wschodzie z niezwykłym pismem na barwnych etykietach służą w pierwszym rzędzie do użytku wewnątrz kraju i tam sprzedawane są w tysiącach egzemplarzy — nagrywania na 26-28 płytach nie stanowią bynajmniej rzadkości i sprzedawane są na długie raty — to mają one także wielką wartość kulturalno-historyczną i świadczą o znakomitości niemieckiej wiedzy technicznej w całym świecie.

Dziwaczne obrzędy nocy poślubnej.

Wiadomo, że miłość i małżeństwo grają w obrzędach różnych ludów dużą rolę. — Zwyczaj te sięgają najdawniejszych czasów, gdyż zawsze zwłaszcza w czasach, kiedy struktura społeczna narodów była niezwykle prosta i niezwykle naturalna, miłość i małżeństwo stanowiły te dwa najprymitywniejsze węzły,

spajające rodziny w jedno społeczeństwo. Znamy z naszych obyczajów ludowych t. zw. oczepiny panny młodej, wiemy też, że „konkursy” o przyszłą żonę odbywają się w każdej okolicy niemal w inny sposób, a przynajmniej wykazują pewne charakterystyczne cechy.

Daleko oczywiście oryginalniejsze zwyczaje niż u nas panują np. w Finlandji.

Oto po ślubie wyrusza młoda para otulona w grube futra i wysokie buty z czerwonej skóry z kościola. Idą oni do domu nowo poślubionego małżonka, za nimi zaś podążają goście i rodzina. Uczta weselna przeciąga się w późną noc, w czasie której niejeden przygrywa na gitarze. Po zakończeniu uczty rozchodzą się goście do domu, a młoda para udaje się do sypialni, w której ustawione są...

Łóżko środkowe zasłane jest normalnie, na dwóch pozostałych niema ani prześcieradeł, ani kołdry, najwyżej jakiś koc. Nowożeńcy kładą się spać ubrani, a na łóżku środkowym zasypia teściowa. Taki stan rzeczy panuje przez pierwsze siedem dni pojęcia małżeńskiego; dopiero ósmej nocy znika łóżko-widmo, a z niem niezawsze upragniona teściowa.

Również oryginalne obrzędy ślubne istnieją na Litwie, chociaż stają się one dziś już historycznym zabytkiem. Goście odprowadzają po obrzędzie ślubnym nowożeńców do ich mieszkania, a następnie do sypialni. Wobec zgromadzonych zadaje wtedy młody małżonek swojej żonie pytanie:

— Czy znasz swoje nowe obowiązki? Młoda małżonka uśmiecha się w milczeniu, a następnie

trzykrotnie ścięła łożo małżeńskie. Do zgromadzonych należy sąd, czy aczy miła to zgrabnie, i czy będzie z niej dobra gospodyni. Następnie mąż zdejmując buty, a żona musi myć mu nogi. Dalszym etapem tego dziwnego ceremoniału jest związanie oczu młodej małżonce i obejście przez nią całego mieszkania po omacku. Podczas tej wędrówki musi ona dotknąć każdy mebel stopy i modli się o błogosławieństwo dla nowo założonego ogniska domowego. Na tych obrzędach oraz na tańcach i śpiewach mija noc. O świcie przynoszą pannie młodej

garnek z miodem, którym smaruje sobie usta,

a następnie podaje mężowi do pocałunku. Jest to symbol, że życie będzie im razem płynąć słodko i szczęśliwie.

Jeszcze inne obrzędy ślubne znacznie mniej poetyczne jak poprzednie ale też za to prostsze obserwują po dziś dzień Meksykańscy. Niema tam skomplikowanych obrzędów, ani uczty weselnej, a cała uroczystość odbywa się w lesie na wielkiej polanie.

Jedynym pożywieniem, jakie przygotowuje się dla uczestników uroczystości, są olbrzymie ilości napoju upajającego, przyrządzonego z fermentującą kukurydzą. — Goście upijają się nim do nieprzytomności, a gdy już całe towarzystwo odpowiednio jest podchmielone, skrywa się młoda para pod słomianym namiotem, goście zaś weselni otaczają go i śpiewają ochryplemi głosami pieśni szczeputy.

Najbardziej może ciekawe obrzędy ślubne odbywają się u Indian, należących do szczepu „Łowców Główn”.

a zamieszkujących brzegi Amazonki. Młodzieniec, który zamierza się ożenić, zabiera najprzód o zezwolenie rodziców swojej bogdanki, a następnie o zezwolenie wodza szczepu. Gdy w końcu uzyska je, prowadzi narzeczoną do lasu przed zachodem słońca. Tam w obecności dwóch świadków przywiązuje ją mocno do drzewa i rozpoczyna t. zw. „oczyszczanie przez ogień”. Jakkolwiek są to wszystko symboliczne obrzędy, to wykonuje je młody w sposób bardzo realny: bije nieszczęsną ofiarę wielkim białym tak długo, aż panna młoda spływa krwią. Gdy nieszczęśliwa zaczyna rozpaczliwie krzyczeć, przyszedł jej mąż zaprzestaje bicia, natomiast czarownicy rozpoczynają naokoło ofiary dziwaczny taniec, a mistrz ceremonji całego obrzędu rozpala u stóp dziewczyny ognisko. Ogień oczywiście parzy stopy dziewczyny, która mdleje z bólu.

Dopiero wtedy według wierzeń Indian przyszła towarzyszka życia oczyszczona została przez cierpienie, a złe duchy odpędzone. Napół żywa, poparzona i jeżąca pannę młoda odprowadzają wtedy do domu przyszłego małżonka, gdzie odbywa się przyjęcie.

Jak widać z tych kilku przykładów, instytucję małżeństwa pojmują różne ludy w sposób nieraz bardzo dziwny i niezwyczajnie bolesny. Ale co kraj, to obyczaje.

Jedna z gejsz przed mikrofonem.

Zgodna współpraca w basenie dunajskim.

(=) Budapeszt, 5 kwietnia. Naczelnik Królestwa Węgier, regent Horthy przyjął w ciągu ub. środy niemieckiego ministra rolnictwa Darre'go na prywatnej audjencji.

Po wizycie u prezesa rady ministrów Węgier hr. Teleky'ego odbył min. Darre pierwszą rozmowę z ministrem rolnictwa Węgier w obecności bawiącego właśnie w Budapeszcie jugosłowiańskiego ministra rolnictwa Czubrłowicza.

Przyjście niemieckiego ministra żywności i przywódcy chłopów niemieckich Darre'go przez najwyższego dostojnika za przyjaznych Węgier stanowi dowód bliskich i przyjacielskich stosunków, jakie łączą obydwaj kraje, uzupełniające się wzajemnie pod względem gospodarczym.

Dowodem, że ta bliska współpraca obejmuje również inne państwa nadduńskie, świadczy o tym fakt udziału jugosłowiańskiego ministra rolnictwa w rozmowach niemiecko-węgierskich. — W ten sposób Niemcy utrzymują i wzmacniają normalne stosunki handlowe w tej części Europy, w której mocarstwa zachodnie wciąż jeszcze usiłują rozpalić żagiew wojenną. (p)

Zjednoczony Naród Niemiecki odniesie zwycięstwo.

(=) Nowy Jork, 5 kwietnia. Znany historyk amerykański Poultney Bigelow oświadczył po swym powrocie z podróży do Europy, że Stany Zjednoczone powinny zainstalować swe okręty wojenne u wejścia do Cieśniny Gibraltarskiej, aby czynić użytek z broni w odniesieniu do każdego, kto by się poważał zatrzymać okręty USA względnie konfiskować pocztę amerykańską.

Dla Ameryki jest koniecznością powtórzenie wojny anglo-amerykańskiej, jaka miała miejsce w roku 1812 a to w tym celu, aby Anglikom udowodnić, że nie wolno im w sposób bezwzględny postępować z okrętami St. Zjednoczonych.

Nazwawszy angielskie kierownictwo wojenne w sposób całkiem niedwuznaczny jako bezdennie głupie zapewnił Bigelow, iż w czasie swej wizyty w Niemczech miał możliwość się przekonać, że zjednoczony i świetnie zorganizowany Naród Niemiecki wygra obecną wojnę. (p)

Angielskie wojska kolonjalne krwawo „likwidują“ strajk.

(=) Amsterdam, 5 kwietnia. W związku ze strajkiem, jaki wybuchł wśród tubylczych robotników w okolicy Luangwa (brytyjska Rodezja północna), wystąpiły angielskie wojska kolonjalne, które według starych i wypróbowanych praktyk kolonialnych Anglików natarły na strajkujących.

W wyniku tej akcji brytyjsko-plutokratycznego systemu kolonialnego miało zginąć 10 tubylczych robotników, zaś 29 odnio ciężkie lub lepsze obrażenia. (p)

* * *

(=) Amsterdam, 5 kwietnia. Według doniesienia z Sydney wybuchł w Nowej Południowej Walii strajk robotników zatrudnionych w przemyśle węglowym.

W związku z tem musiano w dużym stopniu ograniczyć komunikacje kolejową, tramwajową oraz okrętową. Ponad 20 okrętów i statków handlowych wstrzymało swą podróż.

W stalowni Broken-Hill w Newcastle zastrajkowało całe zaloga. W związku z tem i po myśli stosowanych przez plutokratycznych przemysłowców metod, zwolniono zostało 4.500 robotników na ogólną liczbę 6.500 zatrudnionych. (p)

Państwa neutralne narażone na szykany angielskie.

(=) Rio de Janeiro, 5 kwietnia. Poznawszy swą nieudolność i niemożność odniesienia sukcesów militarnych nad Niemcami mocarstwa zachodnie uciekły się do ostateczności, mianowicie postanowiły nie iść się z postanowieniami międzynarodowymi i nie uznawać nadal neutralności państw, które dotychczas stroniły od udziału w wojnie.

„Gazeta de Noticias“ w ten sposób ocenia w swym artykule wstępnym zapowiedź Chamberlaina o zaostreniu blokady. Pociągnie to za sobą niepowetowane straty przodowystkiem dla państw skandynawskich, a następnie dla pozostałych państw utrzymujących swą neutralność.

Ażebym ocenić, na jakie wielkie ofiary są skazane państwa, które znalazły się w strefie wojennej, wystarczy wrócić uwagę na wypadki, jakie się rozgrywiają w spokojnej dotychczas części Ameryki południowej. W związku bowiem z blokadą

i bezwzględnom stanowiskiem Anglii na polu gospodarczym kraja Ameryki południowej znajdują się na drodze do fatalnego kryzysu, jaki się jeszcze nie wydarzył w życiu gospodarszym narodów.

Ameryka południowa wystawiona jest na ponizające szykany konsułów angielskich, do których przemysłowcy muszą się zwracać o zezwolenia na wywóz najdrobniejszego nawet artykułu wywozowego, a skutkiem czego dają się we znaki poważne trudności na rynkach handlowych wskutek niemożności swobodnego eksportu do krajów, które są odbiorcami południowo-amerykańskich rynków.

W każdym bądź razie wymierzone przeciw państwom neutralnym zarządzenia przymusowo mocarstw zachodnich nie mogą być pojęte jako wykładnik ich siły; wręcz przeciwnie, kroki, jakie Francja i Anglia powzięła wobec państw neutralnych świadczą o fatalnej sytuacji. (p)

ma widocznie swoje dobre strony i nie należy jej znosić.

Wielką sensacją w tej dziedzinie oryginalnych małżeństw wywołała przed trzema laty skarga, złożona przeciwko panu Dawidowi Macintosh, właścicielowi kuźni w Gretna Hall, a używającej firmy „The Blacksmiths Shop“. Skarga została złożona w najwyższym sądzie w Edynburgu przez panią Mary Mackie, Elizabeth Mackie, oraz przez pana Jerzego Mackie, współwłaścicieli „firmy“, t. j. owej kuźni małżeńskiej. Skarga ta twierdzi, że Dawid Macintosh kupił Gretna Hall w roku 1937 i zamienił rodzaj szopy na kuźnię, umieszczając na niej napis: „To the old marriage house and Gretna Hall Blacksmiths shop“ oraz drugą „To the Old Anvil“, to jest „Pod starożytnym domem małżeńskim i pod kuźnią“ oraz „Pod starym kowadłem“. Oskarżony bronił się tem, że przed 1907 rokiem żadne małżeństwa nie były zawierane w owym „Blacksmiths Shop“, natomiast długo przed tą datą zawierano je w Gretna Hall, uważa się więc w prawie umieścić na swojej kuźni wspomniany napis, chociaż stał się konkurencją dla pp. Mackie.

W tradycjonalistycznej Anglii należy się spodziewać, że

Instytucja kowala w Gretna Green nie zostanie tak przedko usunięta,

Gretna Green i inne ciekawostki

Jak wiadomo, Anglia jest krajem najbardziej tradycjonalistycznym na świecie. Cała jej budowa społeczna i polityczna polega na długiej wiekowej ewolucji, na zasadach demokratycznych. Liberalizm ten uznający, że każdemu wolno robić, co mu się podoba, jest nieraz tak daleko posunięty, że graniczy ze śmiesznością. O ile mało jest zrozumieliem, że całe prawodawstwo angielskie jest prawodawstwem zwyczajowym i dotąd nie zostało spisane, o tyle jeszcze bardziej dziwi przeciętnego człowieka z kontynentu, że sędziowie angielscy urzędują w perukach z XVII wieku. Ale to jeszcze nie wszystko:

nie istnieje w Anglii przymus szezeplenia przeciw ospie

lub jakiegokolwiek innej choroby i Anglicy są zdania, że jeżeli ktoś chce zachorować na ospę i zarazili nią całą rodzinę, a nawet całą dzielnicę, to mu wolno.

Niezwykłe na przykład sceny zauważa się w słynnym parku londyńskim, Hyde Parku, gdzie kilkudziesięciu nieraz mówców wygłasza, jak na nasze pojęcia, najbardziej rewolucyjne przemówienia. A więc jeden twierdzi, że

jest jedynym uprawnionym pretendentem do tronu

angielskiego, gdyż pochodzi z rodu Tudorów, inny znowu te same prawa przypisuje sobie jako potomek Stuartów, w innej znowu części parku wygłasza jakiś agitator mowę, chcąc przekonać obecnych, że jedyną religią na świecie powinno być wyznanie przez niego wymyślone, a jeszcze inny orator głośno pomstuje na różne instytucje Zjednoczonego Królestwa, nie szczędząc bynajmniej ostrych wyrażań. Każdego z nich otacza spora grupka ludzi, którzy z całym spokojem, a nawet obojętnością słuchają jego słów. Prysłuchuje się też londyński „hobby“, grając tutaj rolę zarówno publiczności, jak władzy. Ale nikomu z nich nie przyjdzie do głowy, aby danego mówcę pociągnąć do odpowiedzialności.

Liberalizm ten, który wyrobił się dzięki specyficznym warunkom angielskiego życia, tworzy jednak nieraz bardzo niespodziewane

warunki, które są dla nas mało zrozumiałe.

Tak przedstawia się sprawa ze znanym w całym świecie

kowalem z Gretna Green.

Miejscowość ta leży w Szkocji w hrabstwie Dumfries. Jak wiadomo, zgłaszają się do tego kowala, którym zresztą obecnie jest potomek typowo szkockiej rodziny Dawid Macintosh, liczne pary narzeczonych, które z tych lub owych względów nie mogą zawrzeć małżeństwa w kościele ewangelickim lub katolickim i proszą go o udzielenie im ślubu na kowadle. Jakkolwiek zwyczaj ten i sama instytucja takich ślubów jest co najmniej oryginalna i

przecy wszelkim zasadom przyjętym na kontynencie,

to jednak u źródła tej dziwnej instytucji leży sama konstytucja szkocka, która datując się z przed wielu wieków mówi, że „wzajemna zgoda tworzy właściwe małżeństwo“. Wychodząc z tego założenia, idzie więc tylko o to, aby mieć świadka, któryby mógł w danym razie złożyć odpowiednie oświadczenie. Termin zawarcia małżeństwa jest o tyle obojętny, że jak powiedzieliśmy „wzajemna zgoda jest podstawą małżeństwa“. Od wstępu więc wieków kowal z Gretna Green zpełnia rolę urzędnika stanu cywilnego czy też kapłana, uświęcającego, a raczej rejestrującego małżeństwa, opierające się na obojętnej zgodzie.

Kilkakrotnie występowali w parlamencie angielskim

posłowie przeciwko tej instytucji,

żądając jej zniesienia. Ostatni bodaj raz poruszono tę sprawę w roku 1837, a nawet stworzono specjalną komisję parlamentarną t. zw. „Morrison Committee“, która miała tę rzecz załatwić. Była ona zdania, że kowal z Gretna Green uczynił więcej złego, jak dobrego a przedewszystkiem duży brak formalności w zawieraniu tych małżeństw daje różnym osobom furtkę do nadużyć. Mimo to jednak nie zdecydował się angielski parlament do załatwienia tej sprawy będąc zdania, że jeżeli przez tyle wieków instytucja ta utrzymała się,

tem więcej, że prawodawstwo angielskie wychodzi z założenia, iż należy ludziom zostawić wolną woli i jeżeli im się podoba zawierać małżeństwa właśnie u kowala, to pocóż się temu sprzeciwiać? W każdym razie jest on taką samą dziwacznością, jak amerykańska miejscowość Reno, słynąca z łatwych rozwodów. I tu i tam „urzędy“ nie szkanują stron zbyt licznych formalnościami, będąc zdania, że każdy dorosły człowiek powinien odpowiadać za czyny, które popełnia i niema powodu go przed nimi wstrzymywać, gdyż ostatecznie on sam tylko będzie z powodu nich

CIEKAWOSTKI.

Codziennie rodzi się na kuli ziemskiej 50.000 nowych obywateli.

*

Pierwsza kopalnia węgla kamiennego w Europie znajdowała się w Kosterode pod Akwizgranem. Wzmianki o niej mamy w kronikach z roku 1113.

*

Opinie uczonych o kolei żel. były z początku dość dziwne. Znacomity fizyk francuski Arago i historyk Thiers twierdzili, kiedy miano przystąpić do budowy pierwszej kolei we Francji, że rozszerzenie sieci kolejowej przyczyni się na wypadek wojny do zmniejszenia żołnierzy, przez co ich zdolność do długich marszów zmniejszy się w sposób niebezpieczny.

*

Kiedy zwycięzonego króla Prus przy prowadzone w kajdanach przed oblicze zwycięzcy Aleksandra Wielkiego, ten ostatni zapytał:

— Jak się mam z tobą obchodzić?

— Jak z królem — odpowiedział zwyciężony.

Aleksander zachwycony tą wspaniałą odpowiedzią, kazał Prusa otoczyć największą troskliwością zwrócił mu jego państwo.

ORYGINALNY ENGAGEMENT.

Ktoś zapukał lekko do pokoju Krystyny.

— Proszę — odparła, przecierając zaspane oczy.

Do pokoju weszła starsza, siwa pani, od której Krystyna odnajmowała za niewielką opłatą miesięczną — małeńki pokój. Właśnie przyniosła jej śniadanie i gazetę.

— Dzień dobry pani! Proszę wstać, bo dzień jest slichny!

— Dzień dobry! — odparła Krystyna. — Już wstaję.

Skoro tylko gospodyni znikła za drzwiami, Krystyna wyskoczyła szybko z łóżka, umyła się, ubrała i zasiadała do śniadania. Popijając herbaczkę — przebiegała oczyma rubrykę „wolnych posad“ w „Goncu“, jak to zwykła czynić od dobrych trzech miesięcy. Była bowiem bezrobotną i — jak się to mówi — goniła już dostojnie ostatnimi groszami.

Wśród kilkunastu ogłoszeń nie znalazła jednak nic, coby jej odpowiadało. Miała też już odłożyć gazetę, gdy nagle, na samym dole czwartej kolumny, spostrzegła wydrukowane pięknym „garmontem“ tej treści ogłoszenie: „Potrzebna natychmiast zdoła korespondentka polsko-niemiecka. Zgłaszać się między 9—10 w fabryce „Temperum“.

Przeczytawszy to, Krystyna spojrzęła na małeńki zegarek, umieszczony na przegubie ręki. Była punktualnie 9-ta. Nie namyślając

się więc wiele — zostawiła napoczęte śniadanie, zarzuciła na siebie lekki i mocno już podstarzały paltocik i udała się do fabryki „Temperum“.

Coprawda nie miała pewności, że zostanie przyjęta, bo napewno kandydatek zgłosi się wiele, no, ale żeby być w porządku i nie mieć sobie nic do wyrzucenia — poszła.

Znalazszy się na miejscu, powiedziała portjerowi w jakiej przychodzi sprawie, a ten skierował ją na pierwsze piętro, do dyrekcji.

W oczekalni naczelnego dyrektora było już kilka kandydatek. Dyrektor nie przyjmował jednak jeszcze. Ustała więc na jednym ze stojących pod ścianą krzeseł i poczęła przysłuchiwać się nie bez zainteresowania swym towarzyszkom.

— Zanim przyjdzie na mnie kolej, to z pewnością któraś z tych piękności zostanie już przyjęta — myślała. — Poco ja więc tu siedzę? — poczęła tracić nadzieję. — Lepiej iść! Albo i nie! Zaczekam i zobaczę! Przecież to i tak nie nie kosztuje...

Po jakimś kwadransie dyrektor zaczął przyjmować.

Na pierwszy ogień poszła siedząca dotąd pod oknem, czarująca brunetka, o śniadej cerze i zgrabnych — jak to zdążyła już Krystyna zauważyć — nogach. Oczywiście, że przed wejściem do gabinetu, przypudrowała najpierw noski i wzmocniła kredką usta.

Nie upłynęło jednak pięć minut, gdy ukazała się już z powrotem, uśmiechnięta, zarumieniona i pełna nadziei.

— No i co? — padło nagle z kilku zaciekawionych ust. — Przyjął panią?

— Jeszcze nie! — odparła tajemniczo zapytana. — Dyrektor pragnie bowiem zapoznać się z kwalifikacjami wszystkich kandydatek. Później dopiero dokona wyboru.

— A cóż to za człowiek? — indagowały dalej. — Młody? Stary? Przystojny?

— O, młody i przystojny, niczem Apollo! Naprawdę, chciałabym mieć takiego szefa — odparła, zwiłżając końcem języczka usta.

Krystyna nie biorąc udziału w rozmowie — przysłuchiwała się jej jednak z zaciekawieniem.

— A więc młody i przystojny... — myślała. — Hm!... Napewno też będzie chciał mieć koło siebie ładną współpracowniczkę... A ja?... Zdaje się, że odejdę z kwitkiem. One przecież nie tylko są ładne, ale mają też napewno pierwszorzędne referencje... Ja zaś tylko parę świadectw z poprzednich posad...

— Proszę, następna pani! — przerwał jej rozmyślania tubalny głos woźnego.

Poszła druga, trzecia, czwarta, wreszcie — jako piąta — ona.

Zmieszana — co niemiara — wesolemi minami swych poprzedniczek — powstała z zajmowanego krzesła i skierowała się w stronę gabinetu. Serec waliło jej, jak młotem. Czują, że dźbie się z nią coś niecodziennego. Na samą myśl, że może usłyszeć odmowną odpowiedź — truchlała. Bo z czego żyć?

Nacisnęła klamkę i weszła do gabinetu, w którym — za obrzązkiem biurkiem, w głębokim fotelu — siedział pograżony w przegładaniu jakichś papierów — młody mężczyzna.

Powoli i jak najciszej zbliżyła się do biurka, wyjęła z torebki wszelkie posiadane dokumenty i — nie mówiąc nic — czekała, aż skończy czytać.

Uczyniła to jednak dopiero po upływie pięciu minut. I, wtemczas, gdy wstał i spojrzął na nią — zadrżała. Zadrżała i cofnęła się w tył, jakby w zamiarze ucieczki. Lecz niestety było już za późno. Przed nią stał uśmiechnięty, z niezmiernym zdziwieniem w ciemnych oczach — Bohdan... Bohdan Zażelski! Ten, którego kiedyś, gdy pełna beztrości używała życia w majątku swych rodziców — tak bardzo kochała! Ten, za którego nie pozwolono jej wyjść z domu, gdyż był tylko urzędnikiem!... Tak... to był on... Ten sam, tylko może nieco poważniejszy... Boże, jakie to dawne czasy... Nie nad cierpiała się wówczas nie mogąc go poślubić! I teraz... teraz...

— Pani... ty tutaj? — przemówił pierwszy Zażelski, ochłonawszy nieco ze zdziwienia. — Czem mogą służyć?

Podszedł do niej bliżej i wyciągnął rękę na powitanie.

Krystyna, trupe błada, drżała na całym ciele. Jakież tu teraz postąpić? Co powie? Co? Wszak wtemczas, gdy on był niczem, a ona córka bogatego ziemianina — wyrządziła mu tak wielką krzywdę! Nie chciała połażenie poślubić go, gdy jej to zaproponował, lecz poddała się woli rodziców, którzy szukali dla swej jedynaczki przynajmniej udziałnego księcia... A dziś?...

— Ja w sprawie wakującej posady, panie dyrektorze — odparła drżącym ze wzruszenia głosem.

KRONIKA.

Znowu śnieg!

Dzisiejszej nocy spotkała nas niespodzianka. Po kilku cieplejszych dniach, które były jakgdyby zapowiedzią rychłej wiosny, spadł znowu w nocy śnieg, tak, że rano zastaliśmy miasto pokryte cienką warstwą tego białego, dzisiaj tak niechętnie widzianego, materiału.

Nasze nadzieje na rychłą wiosnę zostały zatem znowu odsunięte. Natura znowu udzieliła nam nauczeki, że nie należy zbyt pochopnie dawać wiary pewnym oznakom, gdyż „kwiecten-plecień” i po kilku dniach wiosny, ma zawsze w zapasie kilka dni zimy. Niemniej jednak jasnym jest, że są to ostatnie „podrygi” zimy, która musi wreszcie ustąpić, jak to jej już dawno nakazał kalendarz, a ostatnio także i wprowadzenie „letniego czasu”. Jakże bowiem w okresie letniego czasu może padać śnieg?

Bociany przyleciały.

Przed kilku dniami w okolicach Krakowa i w samym Krakowie zauważono pierwsze bociany. Nadleciały one z południa i napęłniły powietrze swym klekotem.

Można wnioskować, że służba informacyjna w rodzinie bocianiej dość słabo funkcjonuje, gdyż zamiast wiosny bociany natrafily na ostatnie ślady zimy, będą jednak musiały pogodzić się z istniejącym czasem i wraz z nami poczekać już do prawdziwej, ciepłej wiosny.

Jak kaže wlerzyć przepowiednia ludowa, wczesny przylot bocianów pozostaje w tajemniczym, niemniej jednak ścisłym związku z powiększeniem się liczby urodzin. Niebawem więc zapewne zobaczymy na plantach i w parkach nowe wózki dziecięce a uszy nasze ucieszą się gwarem dziecińczych głosików.

Nowe ważne rozporządzenia Generalnego Gubernatora.

(-) Kraków, 5 kwietnia. W dzienniku rozporządzeń Generalnego Gubernatora z dnia 1 kwietnia 1940 r. Nr. 24 (część II), ukazał się szereg zasadniczych rozporządzeń, a mianowicie: Pierwsze postanowienie wykonawcze do rozporządzenia z dnia 27 marca 1940 r. o obrocie nieruchomościami w Gen. Gubernatorstwie, dalej obwieszczenie o uregulowaniu csn przyjęcia za spirytus surowy z gorzelnii rolniczych na rok kalendarzowy 1939/40, obwieszczenie o kierowniku urzędu gospodarowania okórami i futrami w Gen. Gubernatorstwie, obwieszczenie dotyczące wydawania dziennika rozporządzeń Generalnego Gubernatora dla okupowanych polskich obszarów w Gen. Gubernatorstwie, wreszcie obwieszczenie o wydawaniu dziennika rozporządzeń Generalnego Gubernatora dla okupowanych polskich obszarów na terenie Rzeszy Niemieckiej.

Wspomniany dziennik rozporządzeń można zamówić za pośrednictwem urzędu wydawniczego dziennika rozporządzeń Gen. Gubernatora w Krakowie (urząd pocztowy Kraków 1), skrytka pocztowa 110, względnie w administracji ul. Wielopola 1.

Zgon prezesa warsz. Pogotowia Ratunkowego.

(-) Warszawa, 5 kwietnia. Wczoraj popołudniu zmarł w Warszawie w wieku 74 lat, zasłużony lekarz, śp. dr Henryk Kucharzewski, który był przez 43 lata czynnym członkiem pogotowia ratunkowego, a ostatnio prezesem.

— Krystyno! Ty... w sprawie posady? Co się stało?... Krystyno...

Nie, dłużej już nie mogła panować nad sobą! To nagłe spotkanie w tak dziwnych okolicznościach po tylu latach rozłąki, ten jego miękki i współczujący głos — sprawiły, że wybuchła głośnym płaczem.

Zażeliski usadowił ją w wygodnym fotelu i zaczął uspakajać. A gdy po chwili minął pierwszy atak płaczu — Krysta spojrzała już nieco śmieiej w twarz siedzącego obok niej mężczyzny i zaczęła cichym głosem opowiadać.

Długa to była jednak historia! Wynikało zaś z niej, że, gdy Bohdan oburzony na nią, wyjechał z Wawrzkowic, ojciec Krysty zaczął grać w karty, które pewnego razu — po przegraniu ostatnich kilku tysięcy — pchnęły go do samobójstwa. W rok potem umarła matka, pozostawiając ją w nędzy. Wtedy to — nie mając wyjścia — przyjechała do stolicy w poszukiwaniu jakiejś pracy. Po usilnych staraniach dostała się, jako korespondentka, do pewnej agencji. Po dwóch latach została jednak zredukowana. Obecnie zaś, od blisko pół roku, jest bez pracy i bliska samobójstwa...

— Boże! Coś ty się nacierpiła! — szepnął Zażeliski, gdy skończyła mówić.

Krysta uśmiechnęła się poprzez łzy.

— Bohdan... Panie dyrektorze, czy mogę liczyć na tę posadę? Jestem w tej chwili bez wyjścia... Proszę mnie przyjąć!... Zaklinam na... na... naszą przeszłość!

— Niestety, Krystyno — odparł Zażeliski, wpatrując się z mocą w modrę oczy dziewczęcinę. — Nie mogę cię przyjąć na tę posadę!

Od dziś

można otrzymać wszędzie w ulicznej sprzedaży nowy numer w cenie 30 gr.

Jest wstawiany KURJER POLSKI

Pełnych 12 stron!
Druk dwukolorowy.
Wychodzi co dwa tygodnie.

Z treści: Obrazki wiosenne. — Wiosna w Italji (nad jeziorem Como). — Znowu zawody narciarskie w Zakopanem. — „Swing” w U. S. A. — Uwagi o regulowaniu ruchu ulicznego. — Zagadki. — Humor. — Wiadomości aktualne.

25 ofiar „białej śmierci” w Warszawie.

(-) Warszawa, 5 kwietnia. W ciągu ostatniej ciężkiej zimy zanotowano w Warszawie wyjątkowo dużo nieszczęśliwych wypadków spowodowanych przez mrozy. Według statystyki pogotowia ratunkowego, podczas 3 miesięcy zimy zmarło w Warszawie na śmieier 25 osób; jedna osoba pośliznęła się i doznała złamania pod-

stawy czaszki i zmarła. Pozaatem pogotowie ratunkowe udzieliło pomocy 545 osobom, które podczas ślizgawicy złamały sobie ręce lub nogi. Niezależnie od tego ambulatorja Ubezpieczalni społecznej udzielała pomocy w cięższych wypadkach 25 ofiarom dziennie, a więc ogółem ponad 2.000 osobom.

Nasza nowa powieść.

W dniu dzisiejszym zamieszczamy ostatni odcinek niezwykle interesującej powieści sensacyjnej „Pilotka i miłość” Romana Szkiarskiego. Koleje losu pary bohaterów tej powieści trzymały w napięciu naszych Czytelników przez szereg tygodni, a głosy Czytelników, które otrzymaliśmy w związku z tą powieścią przekonały nas, że spotkała się ona z niezwykle przyjaznym przyjęciem.

Ochcąc zadośćuczynić żądaniom naszych Czytelników, którzy powitali z dużym uznaniem fakt publikowania przez nas nowych, nigdy dotychczas nie drukowanych powieści, rozpoczynamy od poniedziałku 5 kwietnia br. druk nowąj sensacyjnej powieści Piotra Berzina p. t. „Błakitna noc nad kasynem gry”.

Mamy nadzieję, że i ta powieść, podobnie, jak dwie poprzednie, zostanie przychylnie przyjęta przez naszych Czytelników.

7.000 zgłoszeń na powrót z obszaru sowieckiego.

(-) Warszawa, 5 kwietnia. Komitet samopomocy społecznej w Warszawie przyjmując od 30 marca br. zgłoszenia reklamacyjne osób, chcących sprawadzić swe rodziny i krewnych z terytorjum sowieckiego na obszar Generalnego Gubernatorstwa. W ciągu czterech dni wpisano na lioty reklamacyjne już 7.000 zgłoszeń.

Pierwszy szpital dla gruźlików w Warszawie.

(-) Warszawa, 5 kwietnia. Komitet samopomocy społecznej w Warszawie uzyskał nową placówkę, dzięki której będzie mógł rozszerzyć zakres opieki nad ubogą ludnością. Oto przejął on szpital skarbowców przy ul. Leszno, zamieniając go na szpital dla gruźlików.

Szpital wyposażony jest w nowoczesny sprzęt i urządzenia. Posiada 300 łózek. Podzielony go na trzy oddziały: obserwacyjno-wewnętrzny (100 łózek), ściśle gruźliczy (100 łózek), chirurgiczny (chirurgja płuc — 50 łózek) i kliniczno-ginekologiczny dla kobiet chorych na gruźlicę (50 łózek). Warto zaznaczyć, że Warszawa nie posiadała dotychczas szpitala dla gruźlików.

Z DNIA.

Podnoszę oczka.

Idąc pewnego razu ulicą, zacząłem studiować napisy na sklepkach, różne wywieszki i tak zwane szyldy, wgłębiając się w ich psychologię i styl. Dowiedziałem się więc, że pani Iksińska „endluje i mendluje”, co zresztą pozostaje dla mnie do dziś dnia tajemnicą, na czem polega ta ciekawa czynność, że znowu pan Tuczęczekal z — parasolem, kupuje starą garderobę i nawet przychodzi do domu. „Gość w dom,

Bóg w dom” — pomyślałem, chociaż to zależy od ceny. Wkońcu, że pani Hupasiu-pajkiewiczowa kaže się przechodniom zaraz zgłosić, aby zamówić u niej gorset. Naraz zatrzymał się mój wzrok na dosyć dużej, białej tabliczce, na której było napisane:

„PODNOŚZĘ OCZKA”
II piętro, mieszkanie 4.

Podnoszę oczka! Jakie miłe, okulistyczno-flirtowe zadanie! Ale aż z drugiego piętra, do tego trzeba mieć wyprawę nielada. Ale teraz zagadnienie się nasuwa, jakie oczka: perskie, pawie, zakochane, złośliwe, a może na rosole? Co do tego ostatniego, to wkrótce kwestję rozstrzygnę: rosoly są zbyt chude, aby były na nich oczka.

Ale przecież mogą być perskie. Nie orjentuję się dobrze w sytuacji Persji i nie wiem, czy utrzymuje ona kontakt handlowo-pocztowy z Europą. Czy więc takie oczko perskie nie będzie ordynarnym przemylem, podlegającym karom?

W każdym razie zacząłem się nad tą sprawą zastanawiać i obserwować możliwości podnoszenia oczek dla przeciętnego śmiertelnika.

Pierwsze moje próby wypadły zadowolniająco: obserwowałem ludzi i ich spojrzenia. I tam, gdzie spojrzenia te nie mogły znaleźć odpowiedniego oparcia, gdzie szukały jakiegoś punktu zaczepienia starałem się dać im możliwość nawiązania sympatycznego kontaktu.

Istotnie, bardzo rzadko zdajemy sobie sprawę z tego, że ludzie, nawet obcy, chętnie spotykają się z miłem spojrzeniem wyrażającym pewną jeżeli nie sympatię, to w każdym razie zyczliwość choćby najbardziej anonimową.

Ludzie są obecnie tak sobą zaabsorbowani, tak myślą jedynie o swoich sprawach, że nie mieści się w ich głowach i sercach jakaś anonimowa bezinteresowna sympatia do drugiego człowieka, tylko dlatego, że jest też człowiekiem i ma te same kłopoty i sprawy na głowie co każdy inny. Ludzie stali się skąpi, a conajmniej bardzo obrachowani: żałują nawet miłego uśmiechu, aby nie zubożyć się, żałują dobrego słowa, aby nie tracić czasu, bo „time is money”. Żałują też każdego cieplejszego odruchu serca, aby nie zabrakło go w chwili, kiedy będą musieli dla interesu udawać czułych i oddanych.

Ludzie dzisiejsi chcą zrobić ze swego serca jakiś bank, jakąś kasę oszczędnościową, w której zamierzają gromadzić w obrznych safesach złoto, banknoty i drobny bilon codzienny. Zapominają jednak o tem, że niema takiej instytucji bankowej, która by utrzymała się, nie dokonując żadnych operacji finansowych, która by nie wydawała pieniędzy i nie inkasowała ich. Ekonomia polityczna, wszelka gospodarka państwowa czy jednostkowa polega na wymianie, na wydatku i na wplywie, na „ma” i „winien”. Bo gdyby kapitały leżały nieruszone, gdyby nie obiegały, nie stanowiłyby żadnego bogactwa, byłyby podobnie jak klejnoty maharadzów hinduskich złożone w skrzyniach, bogactwem, które nie żywi i nie przyoznina szczęścia.

A o to przecież nie chodzi: przeciwnie, chodzi o to, aby dobre brady, fluidy, aby dobre słowo czy dobre spojrzenie obiegało po świecie, jak moneta chętnie brana przez kupców, aby budziły optymizm, życie, energję i wiarę w lepsze jutro...

Od tego więc czasu, skore sobie umysłowilem te wszystkie kwiecistym stylem powyżej wyluszczone momenty, podnoszę oczka... I to nietylko u kobiet, ale nawet u mężczyzn. Idzie to u tych ostatnich nieco ciężiej, ale jakoś to będzie... Już dziś mam wcale ładny zapas miłych uśmiechów i dobrych słów, które może oprocentują się w krainie niebieskich migdałów.

Xerez.

— Bohdan... Boh... ja cię błagam, nie odmawiaj mi!... Czyż pragniesz mojej śmierci? Czy i dziś jeszcze nie możesz darować mi te... przeszłości?

— Krysto, nie mów tak! Ja wszystko rozumie! Posada ta jednak jest nie dla ciebie... Dziś jednak, teraz, w tej chwili, chcę i pragnę zaangażować cię nie jako moją sekretarkę, lecz — jako moją żonę!...

Krystyna chciała coś powiedzieć, lecz Zażeliski już był przy niej i zamknął jej usta pocałunkiem.

A potem:

— Chyba już teraz nikt ci nie może tego zabronić, małżeńkal... Powiedz więc, czy chcesz... czy zgadzasz się?

— I ty się pytasz, Boh?... Jam twoja!...

W pół roku później odbył się ich ślub.
Helena Szumna (Kraków).

Czułość ojcowska

W jednej z wojen amerykańskich, oddział wojska angielskiego został pokonany przez bandę dzikich, należących do rodu Abenaki. Młody oficer angielski napadnięty przez dwóch dzikich, którzy już wzniesli nad jego głową topory, stracił wszelką nadzieję ocalenia i postanowił przynajmniej drogę sprzedać swoje życie. W tej właśnie chwili podbiegł ku nim starzec, należący do dzikich, naciągnął łuk i wymierzył w pierś ofiera. Lecz nagle opuścił łuk, rzucił się między Anglika i dwóch dzikich, przed których toporami własną pierśią zasłonił

nieprzyjaciela. Dzicy cofnęli się z poszanowaniem, tymczasem starzec, wzięwszy Anglika za rękę, przyelagnął go ku sobie i zaprowadził do swego szałas.

Tam obchodził się z nim jaknajłagodniej, uważając go więcej za przyjaciela, niż za niewolnika. Nauczył go języka Abenaki i rozmaitych robót, jakimi pyszniłi się dzicy, słowem żył z nim w zgodzie, tak, że wkrótce obaj przywykli do siebie. Jedna tylko rzecz niepokoiła Anglika: dostrzegł, że starzec często z wielką uwagą wpatrywał się w niego, a ile razy to uczynił, zawsze po kilku chwilach łył zraszały jego pomarszczone oblicze.

Z nastaniem wiosny, dzicy wzięli się znowu do bronii i znowu wyszli w pole. Starzec, dość jeszcze silny, aby ponosić trudy wojenne, udał się wraz z innymi w towarzysztwo swojego więźnia. Abenakowie, uszedłszy potężny kawał drogi przez gęste lasy, dostali się wreszcie na równinę, gdzie dostrzegli obóz Anglików. Dzik starzec pokazał ich młodemu towarzyszowi, badając pilnie najmniejsze jego poruszenia.

— Oto twoi bracia — odezwał się po chwili — patrz, oczekują na nas, gotowi do walki. Posłuchaj: ocaliłem ci życie, nauczyłem cię budować lodzie, robić łuki i pociiski; nauczyłem cię chwycić w lesie drapieżnego zwierza i wywiązać toporem walcząc z nieprzyjaciółmi. Czemże byłeś, gdy cię przywiózł do mego szałas? Miałeś ręce słabe, jak u dziecka, które ani wyżyć, ani obronić się nie mogłeś; co umiesz, mnie winienes! Czy będziesz teraz niewdzięcznym i połączysz się z twoimi braćmi, aby wznieść topór przeciwko nam? Anglik oświadczył, że wolałby raczej

umrzeć, niż przelewać krew Abenakich. Dzięki skłoniwszy głowę na pierś, zakrył twarz obiema rękami, a pozostawzył tak przez parę minut, wznosił oczy, spojrzawszy znowu na młodogo Anglika i spytał głosem pełnym boleści i kłiwości:

— Powiedz mi, czy twój ojciec żyje?

— Żył jeszcze, gdym się oddał w rodzinnej ziemi — odpowiedział młodzieniec.

— Och! Nieszczęśliwy ojciec — zawołał starzec, a po krótkim milczeniu dodał:

— Wiesz, że i ja byłem ojcem, i że już nim nie jestem! Widziałem, jak mój syn padł obok mnie pokryty ranami, zboczony krwią, zginął jak mężczyzna... skonał... Ale go pomścił... och pomściłem okropnie!

Te słowa wymówił, trzęsąc się z wściekłości. Nareszcie uspokoił się i zwracając oczy ku wschodowi, gdzie słońce zaczęło się ukazywać, rzekł:

— Widzisz to piękne niebo jaśniejące promieniami?

— Widzę — odpowiedział młodzieniec.

— A czy doznajesz rozkoszy, spoglądając na ten cud natury?

— I któżby nie doznawał!

— Ja! — odrzekł starzec z bolesnym płaczem; ja nie doznaję już żadnej rozkoszy, patrząc na słońce.

W parę chwil później pokazał młodzienecowi drzewo pokryte kwiatem, mówiąc:

— Widzisz to piękne drzewo? Czy doznajesz rozkoszy, spoglądając na te przedliczne kwiaty?

— Wielkiej! — odrzekł Anglik.

WESOŁY KACIK.

CZUŁY MAŻ.

Żona: — No, wiesz, że tego już za wiele, teraz przychodzisz w jasny dzień pijany do domu?

Mąż: — Bo widzisz duszko, chodziło mi o to, że w nocy mogłabyś się zanadto przestraszyć.

W SĄDZIE.

— Co pan opowiada za głupstwa, skarżący utracił dwa zęby a pan twierdzi, że uderzył go w twarz tylko rękawiczką.

— Być może, panie sędzio, że zapomniałem tę rękawiczkę zdjąć z ręki.

SPÓZNIŁ SIĘ.

— Jakiś rok temu sąsiad nazwał pana starym krokodylem i dopiero teraz wnosi pan skargę o obrazę honoru? — Bo ja panie mecenasio dopiero niedawno zobaczyłem krokodyla w ogrodzie zoologicznym.

WIECZNA MŁODOŚĆ.

— Dlaczego tatusiu istnieją przytulki dla starców, a niema przytulków dla starszyczek?

— Dlatego mój chłopcze, że jak się sam o tem przekonasz później, kobieta nie starzeje się nigdy.

ŚLUSZNY POWOD.

— Czy dlatego płaczesz, że nie dostałeś roweru, o który prosiłeś przed dwoma tygodniami?

— Nie, płaczę dlatego, że byłem przez dwa tygodnie grzeczny, chcąc otrzymać rower.

Zwracamy uwagę na to, iż termin przyjmowania ogłoszeń dla „Gonia Krakowskiego” został przesunięty. Ogłoszenia umieszcza się w następnym numerze tylko wówczas, o ile zostaną oddane w przeddzień najpóźniej do godz. 4-tej (16-tej) w kantorzec naszego wydawnictwa.

SKOŁA MLECZARSKA w Rzeszowie rozpoczyna naukę 1 maja b. r. Warunki przyjęcia podaje kancelaria Szkoły. 584K

KRAKOWSKA HUTA SZKŁA Kraków, ul. Lipowa 3, telefon 171-83 dostarcza, flaszkę, oraz skupuje w każdej ilości białą i półbiałą 398k sztuczku szklaną

DRZEWO OPAŁOWE SOSNA, BUK, BRZOZA dostarcza z placu i wagonowo B. ŁOBOCKI i SKA Kraków ul. Warszawska 31a. Tel. 115-55. 10697

Filatelisci Sprzedają pojedynczo znaczki z serii General Government. Biuro „Globus” — Kraków, Żybkiewicza 8 m. 2. 10509

Wolne posady FRYZJERKA potrzebna zaraz. Podać warunki Rzeszów, Krakowska 3, Fryzjerska 10661

W KAŻDEJ miejscowości poszukujemy korespondentów na bardzo dobrych warunkach. Spieszne zgłoszenia: Kraków, Post-schliessfach 123. Odbieramy referencje, warunki, zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 10742”. 10742

FRYZJERKA z dobrą odulacją żelazkowa — przyjme. Sokolowski, Rakowicka 10. 10733

PRZYJME chłopca do praktyki krawieckiej zamieszkoanego — z początkami lub bez. Kraków, Pedzichów 21. 10603

KUCHARZ, udolniony, w swoim fachu, poszukuje posady. Zgłoszenia: Kucharz, Libusza, p. Biecz, 581k

Wychowawczyni do dzwinynek 2- i 7-letniej — młoda, potrzebna, obojętność i łagodność obowiązkowe. — Krawczyńska na okres 2-3 tygodni dla zycia i przeróbek w domu. Zgłoszenia: Gosniec Krakowski, Kraków, „Nr. 10673”. 10673

Wychowawczyni do dzwinynek 2- i 7-letniej — młoda, potrzebna, obojętność i łagodność obowiązkowe. — Krawczyńska na okres 2-3 tygodni dla zycia i przeróbek w domu. Zgłoszenia: Gosniec Krakowski, Kraków, „Nr. 10673”. 10673

Wychowawczyni do dzwinynek 2- i 7-letniej — młoda, potrzebna, obojętność i łagodność obowiązkowe. — Krawczyńska na okres 2-3 tygodni dla zycia i przeróbek w domu. Zgłoszenia: Gosniec Krakowski, Kraków, „Nr. 10673”. 10673

Wychowawczyni do dzwinynek 2- i 7-letniej — młoda, potrzebna, obojętność i łagodność obowiązkowe. — Krawczyńska na okres 2-3 tygodni dla zycia i przeróbek w domu. Zgłoszenia: Gosniec Krakowski, Kraków, „Nr. 10673”. 10673

Wychowawczyni do dzwinynek 2- i 7-letniej — młoda, potrzebna, obojętność i łagodność obowiązkowe. — Krawczyńska na okres 2-3 tygodni dla zycia i przeróbek w domu. Zgłoszenia: Gosniec Krakowski, Kraków, „Nr. 10673”. 10673

SREBRNO stare kupuje i przerabia: Rajski Sklep Komisyjny, św. Tomasz 30, bez obowiązków kupna. 10564

SREBRNO stare kupuje i przerabia: Rajski Sklep Komisyjny, św. Tomasz 30, bez obowiązków kupna. 10564

SREBRNO stare kupuje i przerabia: Rajski Sklep Komisyjny, św. Tomasz 30, bez obowiązków kupna. 10564

SREBRNO stare kupuje i przerabia: Rajski Sklep Komisyjny, św. Tomasz 30, bez obowiązków kupna. 10564

SREBRNO stare kupuje i przerabia: Rajski Sklep Komisyjny, św. Tomasz 30, bez obowiązków kupna. 10564

SREBRNO stare kupuje i przerabia: Rajski Sklep Komisyjny, św. Tomasz 30, bez obowiązków kupna. 10564

ROZNE LEKARZ dentysta Stankiewicz, Piętko 25/4, 10-1, 3-7. 10266

ROZNE LEKARZ dentysta Stankiewicz, Piętko 25/4, 10-1, 3-7. 10266

ROZNE LEKARZ dentysta Stankiewicz, Piętko 25/4, 10-1, 3-7. 10266

ROZNE LEKARZ dentysta Stankiewicz, Piętko 25/4, 10-1, 3-7. 10266

ROZNE LEKARZ dentysta Stankiewicz, Piętko 25/4, 10-1, 3-7. 10266

ROZNE LEKARZ dentysta Stankiewicz, Piętko 25/4, 10-1, 3-7. 10266